

Guia d'aprenentatge

***Mòdul 5: Competències comunicatives pel treball amb
els infants, les famílies i entre professionals***

(2 ECTS)

Any acadèmic 2018-2019

Semestre: 2n

Expert en Petita infància, família i territori. Eines per l'acompanyament socioeducatiu.

Professor: Dr. Paco López

1.- Presentació del Mòdul

La tasca que es realitza des dels diversos equips posa, amb freqüència, als actors implicats (professionals, infants, familiars o persones del seu entorn) davant situacions complexes per la seva càrrega emocional i per l'impacte dels processos de canvi o de risc que s'hi produeixen. Els recursos per abordar aquestes situacions es centren, bàsicament, en les normes o protocols definits pel sistema i, sobretot, en la capacitat de comunicació del propi professional. Aquesta capacitat és també una eina central en totes les interaccions quotidianes que es produeixen en els escenaris socioeducatius i un instrument imprescindible per mobilitzar recursos personals i comunitaris al servei del benestar dels infants.

Aquest mòdul pretén revisar alguns principis i competències relacionats amb la gestió d'aquest tipus de situacions, per tal de dotar als participants de criteris per l'anàlisi dels aspectes socioemocionals de les situacions que han d'abordar a la pràctica quotidiana i d'algunes eines comunicatives que facilitin la relació amb els diferents actors implicats.

2.- Competències a desenvolupar

- C1: Desenvolupar perspectives de comprensió de las relacions humanes i habilitats comunicatives que permetin afrontar adequadament les interaccions que es produeixen en els contextos socials i educatius.
- C2: Consolidar estratègies comunicatives i tècniques de diàleg amb els actors implicats en les relacions socioeducatives que faciliten la gestió dels processos de canvi i l'abordatge de situacions especialment crítiques o complexes.

3.- Continguts

- La impossibilitat de no comunicar com a axioma orientador.
- La diferència entre dificultats i problemes i la construcció relacional dels conflictes. El concepte de solucions intentades.
- Ingredients bàsics de la comunicació assertiva en situacions complexes.
- Criteris generals per abordar les resistències al canvi.
- Alguns ingredients del diàleg estratègic:
 - Les preguntes en el procés de comprensió i orientació dels problemes.
 - El resum i la reestructuració lògica.

- L'evocació o el poder de la reestructuració analògica.
- Les propostes d'experimentació o acció

4.- Resultats de l'aprenentatge

Al final del procés l'estudiant mostrarà les següents evidències de les competències desenvolupades:

- Serà capaç d'analitzar l'actuació dels actors implicats en les situacions professionals tenint en consideració el paper central de la comunicació interpersonal en el benestar de les persones.
- Incorporarà a la seva manera d'interactuar elements concrets del diàleg estratègic o la comunicació assertiva que millorin la qualitat de la seva interacció professional.

5.- Metodologia

5.1.- Activitats del professor:

- Presentar esquemes de comprensió de conceptes i estratègies.
- Guiar la pràctica i l'anàlisi de casos.
- Modelar l'abordatge d'algunes situacions concretes.

5.2.- Activitats dels estudiants:

- Analitzar, personalment i grupalment situacions professionals en les que aplicar les estratègies treballades.
- Afrontar directament situacions simulades en les que aplicar procediments concrets d'intervenció.
- Complementar el treball presencial amb les activitats proposades fora de l'aula.
- Llegir la bibliografia complementària en funció de les pròpies necessitats formatives.

6.- Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació del postgrau és transversal i consisteix en el disseny d'una intervenció socioeducativa en el recurs laboral de les persones participants.

L'avaluació d'aquest quart mòdul serà a partir de l'assistència i la participació a classe en els diferents exercicis que es vagin proposant. (Apte / no apte).

7.-Vies de comunicació amb el docent

Els estudiants poden comunicar-se amb el professor a través del correu electrònic:
plopez@peretarres.org

8.- Bibliografia i recursos

Castanyer, O. (2012). *La asertividad: expresión de una sana autoestima*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

Costa, M., y López, E. (1996). *Manual para el educador social: afrontando situaciones*. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales.

López, P. (2015). La lógica estratégica en la intervención social y educativa. En Riberas, G. i Rosa, G. *Inteligencia profesional. Ética, emociones y técnica en la acción socioeducativa* (p.113-136). Barcelona: Claret.

López, P. y Navarro-Segura, L. (2015). La competencia social de los profesionales de la acción social y educativa. En *Inteligencia profesional: ética, emociones y técnica en la acción socioeducativa* (pp. 73-96). Barcelona: Claret.

Nardone, G. (2006). *Corrígeme si me equivoco*. Barcelona: Herder.

Nardone G. i Fiorenza A (2008). *La intervención estratégica en los contextos educativos. Comunicación y "problem-solving" para los problemas escolares*. Barcelona: Herder.

Nardone G. i Salvini A. (2011). *El Diálogo estratégico. Comunicar persuadiendo. Técnicas para conseguir el cambio*. Barcelona: RBA.

Segura, M. (2002). *Ser persona y relacionarse: habilidades cognitivas y sociales, y crecimiento moral*. Madrid: Narcea.

Watzlawick P., Beavin, J. i Jackson, D. (1991). *Teoría de la comunicación humana*.

B
a
r
c
e
l
o
n